

Tiltaksstrategi for Nærings- og miljøtiltak i skogbruket,

Prioritering av tilskot og tilskotssatsar til skogkultur

2023 – 2027

KARMØY
KOMMUNE

Bokn
kommune

Kommunen som vil at du skal lykkes!

1 Innhold

1	Innhold.....	1
2	Bakgrunn	2
3	Prosesen	2
4	Overordna føringer	2
5	Regelverk.....	3
6	Fakta om skogareala	4
6.1	Karmøy.....	4
6.2	Bokn.....	6
7	Aktivitetsoversikt 2012 til 2020.....	7
7.1	Karmøy.....	7
7.2	Bokn.....	8
8	Prioriterte tiltak.....	10
9	Vurdering av behov	10
10	Mål.....	11
11	Hovedutfordringer.....	11
12	Tilskuddsatser.....	11
13	Strategier og tiltak	12

2 Bakgrunn

Hovedformålet med strategien er å stimulere til en bærekraftig økning i verdiskapingen i skogbruket. Gjennom tilskuddsordninger og samarbeid med lokale interesse-organisasjoner i landbruket vil kommunene være med å utvikle skognæringa ytterligere i tråd med overordna og regionale føringer for skogpolitikken.

Økt skogproduksjon og oppbygging av kvalitetsskog for størst mulig klimanytte og verdiskaping er sentrale regionale og nasjonale målsettinger for skogbruket. God tilgang på klimanøytrale byggematerial, andre trebaserte produkt og råstoff til energiformål fra skogen er sentralt i det grønne skiftet, der næringsvirksomhet i større grad enn før må baseres på fornybart og klimavennlig råstoff.

For skogbruket forutsetter dette at en tar vare på og videreutvikler råstoffbasen og driver en bærekraftig høsting av skogressursene. Det betyr i praksis å sikre tilsvarende produksjon og kvalitet på framtidsskogen etter hogst (oppfølging av foryngingsplikten) og unngå avskoging.

Disse overordnede målene er i tråd med FNs klimapanel sine tilrådninger, og tiltaksstrategien skal støtte opp under disse sentrale og viktige målsetingene.

3 Prosessen

Utkast til tiltaksstrategi er utarbeidd av Karmøy kommune med bakgrunn i aktivitetstal for hogst og skogkultur i kommunene siste 10 år, nasjonale, regionale og lokale skogpolitiske mål og innspel frå Statsforvaltaren i Rogaland. Næringsaktørar og lokale interesseorganisasjonar i landbruket har hatt mulighet til å gi uttale til strategien.

Tiltaksstrategien gjelder fra 2023 til 2027.

Den 4-årige tiltaksstrategien er orientert om politisk

Karmøy kommune: i Hovedutvalg teknisk og miljø den 22.08.2023.

Bokn kommune: : av Forvaltningsstyret den 20.09.2023.

4 Overordna føringer

Følgjande styringsdokument og lovverk ligg til grunn for arbeidet og prioriteringane:

- Lov om skogbruk (skogbrukslova)

- Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK-forskrifta)
- LNF-kartlegging
- Energi- og klimaplan for Karmøy kommune
- Kystskogmeldinga 2015
- Handlingsplan for skogbruket i Rogaland
- Regionalplan for energi og klima i Rogaland
- Regionalplan for landbruket i Rogaland
- FNs bærekraftsmål
- Meld. St. 6 (2016-2017) Verdier i vekst. Konkurransedyktig skog- og trenæring
- Meld. St. 13 (2020-2021) Klimaplan for 2021-2030

5 Regelverk

Utarbeiding av tiltaksstrategien og bruken av tilskotsordningene er hjemlet i Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK-forskrifta). Formålet med tilskuddet er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfald, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir tatt vare på og videreutvikla.

Kommunen har ansvar for å saksbehandla, rettlede og informere skogeierene om ordningene hjemlet i NMSK-forskrifta. Generelt har kommunen et ansvar for næringsutvikling og videreutvikling av skognærina gjennom motiverings- og mobiliseringsarbeid.

Det er utarbeidet felles overordnede rettningslinjer for alle kommuner i Rogaland for forvaltning av tilskudd til skogsveier, taubane og drift hjemlet i NMSK-forskriften. Denne ordningen er ikke en del av denne tilskuddsstrategien, men det er naturlig å se de i sammenheng.

6 Fakta om skogarealene i kommunene

6.1 Karmøy

Tabell 1: Tall fra AR5 markslagstatistikk

	Barskog	Blandingsskog	Lauvskog	Skog på myr	Totalt (daa)
Svært høy bonitet	9 079	252	3 124	4	12 460
Høy bonitet	17 442	331	2 284	0	20 057
Middels bonitet	1 520	71	166	0	1 757
Lav bonitet	338	24	0	0	362
Produktiv skogareal	28 379	678	5 574	7	34 635
Uklassifisert skog					0
Uproduktiv skog	4 120	129	993	147	5 389
Totalt skogareal	32 498	808	6 568	151	40 024

Kilde: NIBIO, AR5 årsversjon 2020 og AR50 årsversjon 2016.

Tabell 2: Hovedtall hentet fra Skogbruksplan

Total areal:	231 349 dekar
Produktivt skogareal:	25 594 dekar
Skogareal åpen og lukket hogst:	25 531 dekar
Registrert areal med nøkkelbiotoper:	62 dekar

Tabell 3: Volum fordelt på treslag i hogstklasse 3 - 5. Hentet fra skogbruksplan.

Karmøy	Areal dekar	Hogstklasse 3-5					
		Areal dekar	Volum i m3 under bark		Tilvekst i m3 under bark		
			Sum	Pr. daa	Sum	Pr. daa	%
Gran (sitka)	11 955	8 911	193 770	21,7	9 012	1,0	5 %
Furu	12 031	10 301	103 712	10,1	4 012	0,4	4 %
Lauv	1 486	1 245	10 114	8,1	486	0,4	5 %

Det er en feilmargin mellom ar5 og skogbruksplan. Noe av årsaken kan være at Skogbruksplanen ikke har fått kartlagt alle skogsområdene, og at ar5 har for mye skog med i sine statistikker. Da det egentlig er mark som er prøvd plantet i sin tid, som nå i realiteten ikke er skogsmark, som da igjen skogbruksplankartleggingen ikke har tatt med som skog.

6.2 Bokn

Tabell 4: Tall fra AR5 markslagstatistikk

	Barskog	Blandingsskog	Lauvskog	Skog på myr	Totalt (daa)
Svært høy bonitet	472	9	573	0	1 054
Høy bonitet	2 093	59	414	0	2 566
Middels bonitet	932	13	10	0	954
Lav bonitet	0	0	0	0	0
Produktiv skogareal	3 496	81	997	0	4 574
Uproduktiv skog	584	22	287	8	902
Uklassifisert skog					0
Totalt	4 080	103	1 284	8	5 476

Kilde: NIBIO, AR5 årsversjon 2020 og AR50 årsversjon 2016.

7 Aktivitetsoversikt 2012 til 2020 i kommunene

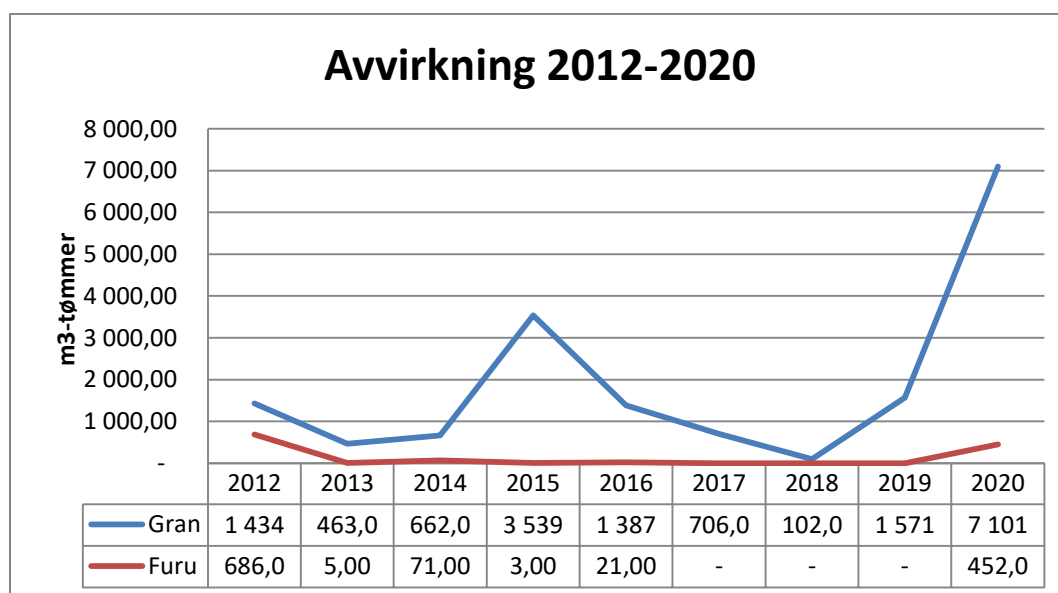
7.1 Karmøy

Hogst

I Karmøy har det variert veldig på hogst, alt fra nesten ingen ting til år med mye hogst.

Og det er som en ser i diagrammet under gran, eller sitkagran det hogges mest av i kommunen.

Lauvtre kommer ikke frem i denne grafen, mye på grunn av det ikke hogges så mye, og det som hogges går ofte til eget vedforbruk.

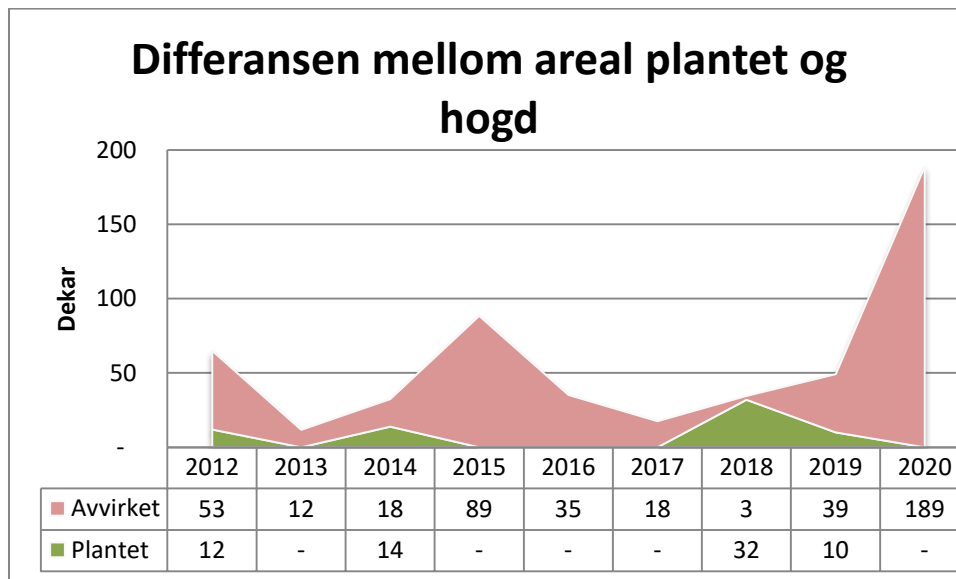
Planting og ungskogpleie

Det har i perioden blitt plantet tilsammen 17 000 planter i Karmøy. Dette har vært en blanding av sitka og vanlig gran som har blitt plantet. Vi kan også si at det er hogstfelt som har hatt full dekning av granplanter som har kommet av seg selv. Men det er kun hogstfelt som har hatt store bestand rundt seg, og hvor en har sett at de har stått kunstig i forhold til den vindretningen en har hatt mest av i perioden. Denne måten med naturlig foryngelse er blant svært sjeldent.

Ungskogpleie har det ikke blitt utført, som en har rapportert inn.

Når en ser på planting av antall dekar (tatt antall planter og delt på 250 planter pr. Dekar) og antall dekar hogd (antall kubikk hogd delt på 21,7 m³ pr.dekar) så ser en at det er en avskogning som foregår i Karmøy.

Og i CO₂-regnskapet så går vi med kraftig minus.

Da den meste av skogen som er hogd er sitkagran, så har vi en minus i CO₂ opptak på over 25 000 tonn.

	Differanse i m ³	Opptak, tonn CO ₂ pr. 1 m ³	Totalopptak, tonn CO ₂
Sitka	-16 724	1,50	-25 087
vanlig gran	-8 362	1,50	-12 543
Furu	-7 744	1,17	-9 060
Lauv	-6 248	1,17	-7 310

Vanlig gran tar i utgangspunktet opp like mye mer m³, men siden den har en produksjon som er 50% mindre enn sitka gran, så vil den totalt ta opp mindre CO₂ enn sitka. Det vil si vi kan få tatt opp like mye CO₂ som sitka, men da må vi plante dobbelt så store areal som vi har hogd til nå. Og dermed legge mer press på verdifull utmark.

7.2 Bokn

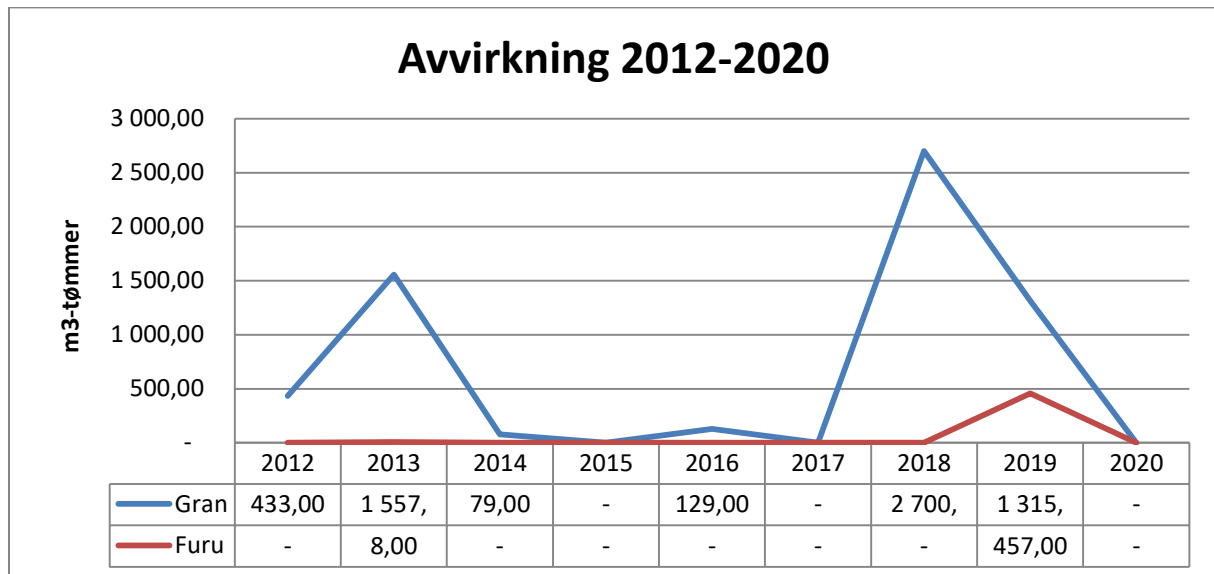
Hogst

I Bokn har det variert veldig på hogst, alt fra nesten ingen ting til år med mye hogst.

Og det er som en ser i diagrammet under gran, eller sitkagran det hogges mest av i kommunen.

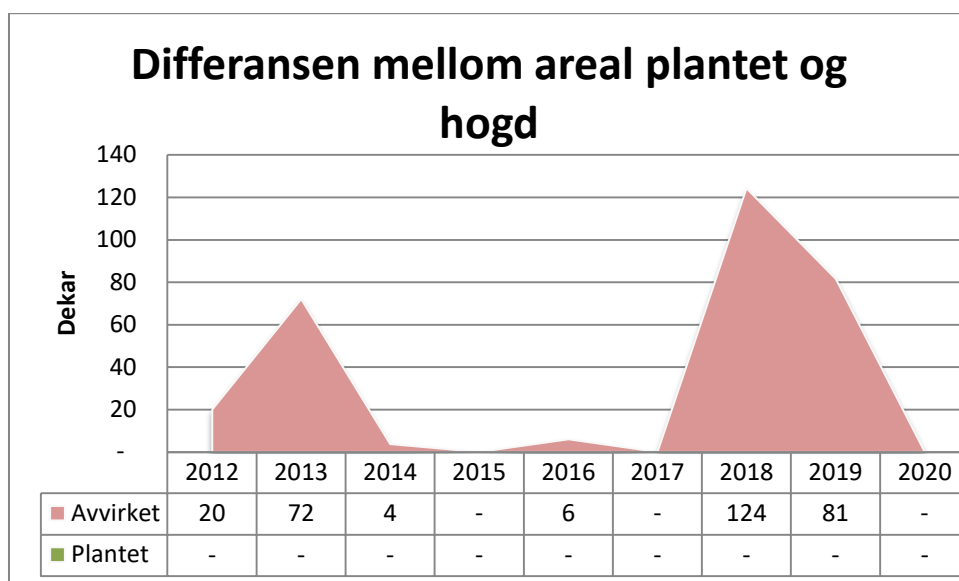
Lauvtre kommer ikke frem i denne grafen, mye på grunn av det ikke hogges så mye, og det som hogges går ofte til eget vedforbruk.

Planting og ungskogpleie

Det har i perioden blitt plantet tilsammen 0 planter i bokn. Dette har nok med at de fleste hogster som har blitt gjort spesielt det siste året har vært for å omdisponere til beiteareal, som bonden ser som mer lønnsomt enn å fortsatt kunne satse på skog. Slik at i Bokn foregår det nå en avskogning av kommunen. Noe som ikke bør være noe å trakte etter for en kommune.

Ungskogpleie har det ikke blitt utført, som en har rapportert inn.

Og i CO₂-regnskapet så går det med kraftig minus.

Da den meste av skogen som er hogd er sitkagran, så har vi en minus i CO₂ opptak på over 10 000 tonn.

	Differanse i m ³	Opptak, tonn CO ₂ pr. 1 m ³	Totalopptak, tonn CO ₂
Sitka	-6 678	1,50	-10 017
Vanlig gran	-3 339	1,50	-5 009
Furu	-3 092	1,17	-3 618
Lauv	-2 495	1,17	-2 919

Vanlig gran tar i utgangspunktet opp like mye mer m³, men siden den har en produksjon som er 50% mindre enn sitka gran, så vil den totalt ta opp mindre CO₂ enn sitka. Det vil si vi kan få tatt opp like mye CO₂ som sitka, men da må vi plante dobbelt så store areal som vi har hogd til nå. Og dermed legge mer press på verdifull utmark.

8 Prioriterte tiltak

Det er i første omgang viktig at en stimulerer til å følge opp foryngelsesplikta. Om det er samme treslag som plantes, må en søke om. Men det må være viktig at det skjer en foryngelse av trær. Både at en ser muligheter og plante helt nytt eller at en kan gå inn med suppleringsplanting.

Det er også viktig å få til ungskogpleie i kommunene. Og dette vil også bli prioritert i tildelinger.

9 Vurdering av behov

Det er utarebidet skogbruksplaner i Karmøy kommune, hvor det er lagt inn forslag til både planting og ungskogpleie. Dette er noe som vil være viktig bakgrunnsinformasjon i vurderingene av behovene.

I Bokn kommunen er det ikke utarbeidet slike planer.

Plantebehov

Ut fra hogst- og planteaktivitet de siste 10 åra er estimert plantebehov inkludert etterslep på om lag 387 antall dekar. Trekker en fra 150 dekar omdisponert til andre formål i samme perioden, sitter en igjen med et plantebehov på totalt 237 dekar.

Ungskogpleie

Normalt betyr planting på høg og super bonitet at en må inn med minst 2 runder med ungskogpleie. Ut fra plante- og ungskogpleiestatistikken dei siste åra er estimert ungskogpleiebehov inkl. etterslep på ca. 150 dekar.

10 Mål

På bakgrunn av behovsanalysen sett vi følgende aktivitetsmål for begge kommuner:

- At vi får til planting av nye hogstfelt innen 3 år.
- Og at vi får ryddet og plantet til gamle hogstfelt.
- Få gjort ungskogpleie på områder som trengs.

Føler det vanskelig og si noen eksakte mål på disse tingene, her er det i første omgang viktig å få til aktivitet i skogen.

11 Hovedutfordringer

Hovedutfordring i forbindelse med foryngelse er erfaringen som har blitt i Rogaland om å få plante sitkagran, som er det beste treslaget for å få kvalitets tømmerkog i Karmøy og Bokn, er svært vanskelig. Selv områder hvor det er sitkagran rundt har ikke fått lov til nyplanting, noe som vil være vanskelig å forstå for den som søker.

Hvordan kan dette løses? Søke før hogst, i alle fall slik at kan legge en plan for forynging.

Hvordan ny forskrift ut utsettelse av utenlandske treslag kan slå inn er på dette tidspunktet vanskelig å si noe om for kommunene.

Det er også utfordring at det heller ikke plantes igjen etter hogst, noe som fører en avskogning. Derfor er det viktig at vi får plantet til de områdene som blir hogd.

12 Tilskuddsatser

Tiltak	Tilskuddsats
Planting av gran/sitkagran	60 %
Planting av furu, lerk og lauv	60 %

Planting ved treslagsbytte fra furu/lauv og lerk til gran	80 %
Suppleringsplanting	60 %
Plantearbeid, all type planting	60 %
Ungskogpleie	80 % Maks 400 kr/da
Andre tiltak innen NMSK, som skogsbilveibygging, miljøtiltak og uttak av bioenergivirke	Opp til 60%, avhengig av helhetsløsning og antatt effekt.

Satsene er ikke absolutte, og en må se på fra sak til sak og en skal få maks tilskudd eller ikke. Kan være greit å gå litt ned på tilskudd for å kunne løse ut flere saker.

Vilkår

1. Anbefalt kostnadsnivå for skogkulturtiltak i Rogaland utarbeidet av Statsforvaltaren leggest til grunn for utmåling av støtte.
2. Det skal bare brukes godkjente treslag og provenienser i tråd med Skogfrøverket sine anbefalinger for kommunene Karmøy og Bokn sitt område og høgdelag.

13 Strategier og tiltak

- Kommunene vil følge de rutinene som er for foryngelses og plantekontroll. Og ha god kontakt med de grunneierne som hogger eller planter for å forsikre seg om at områdene blir fulgt opp av grunneier.
- Kommunene skal være en pådriver for at skogeieren som hogger også skal gjøre en avtale om planting med samme aktør som står for hogsten. Det viser seg at å overlate plating til skogeierne selv sjelden vil fungere.
- Bruke aktivt de informasjonskanalene som finst mot målgruppa. Legg ut tiltaksstrategien på nett med oppfordring om at andre relevante aktører kan linke dette opp på sine nettsider.
- Prøve å reklamere for skogkurs om skogkultur som arrangeres i området.

- Oppfordre skogeiere til å bli med på Aktivt skogbrukskurs.
- Bruk ny skogbruksplan og send ut infoskriv til alle med ungskogpleie behov, eller inviter til samling gjerne grendavis med håndplukka folk med ungskog- eller plantebehov.
- Informere målgruppe, som oftest er bønder, gjennom informasjonsskriv som landbruksavdelinga sender ut.

